

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Stribonitten 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Stribonitten er en privat institution i nærmiljøet af Strib i Middelfart kommune.

Vi mener barnet har værdi i sig selv. I en positiv evaluerende praksis finder vi frem til det bedste i det enkelte barn, vi følger barnets spor og ser forskellighed som en ressource.

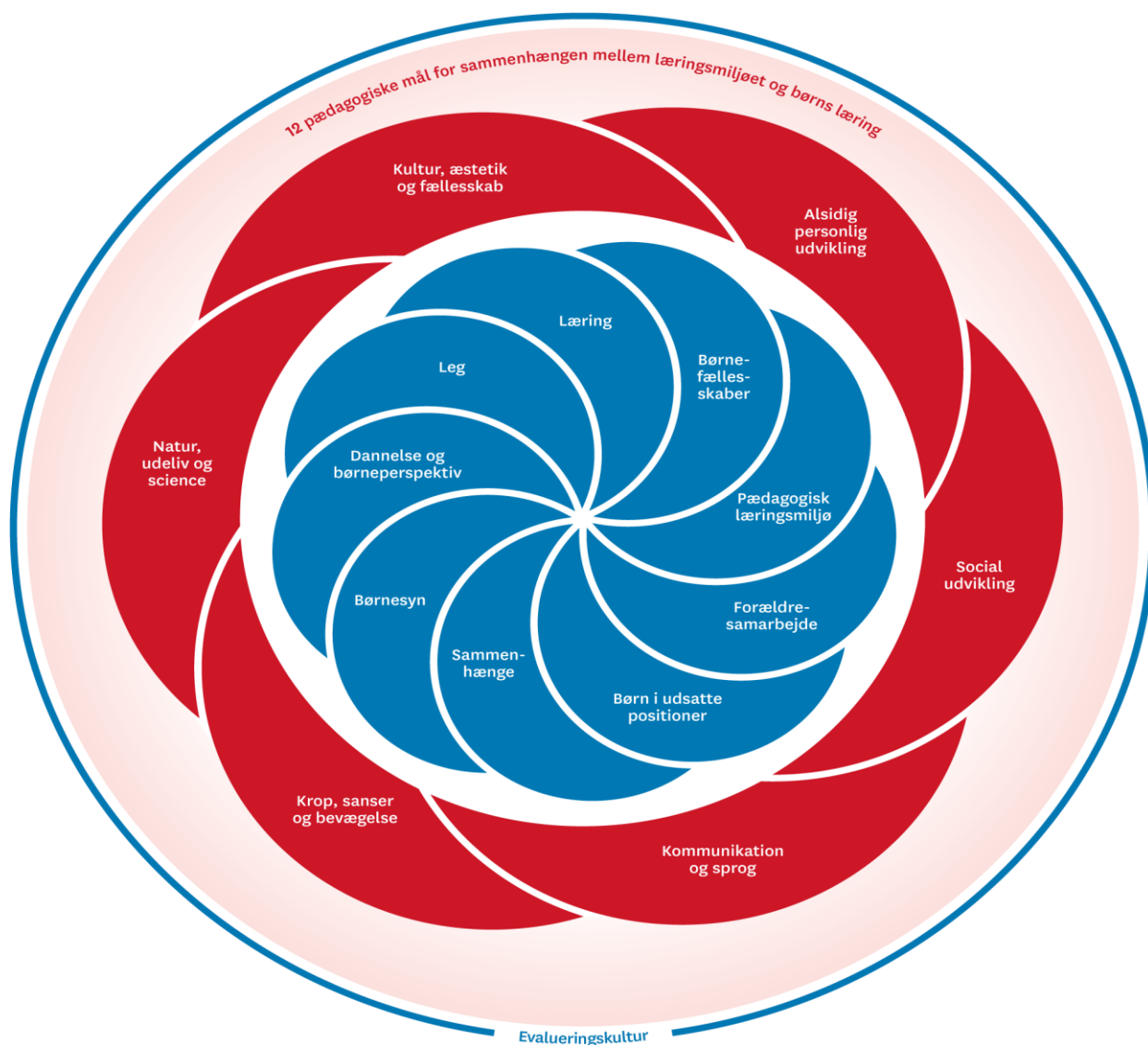
Frihedstanken har stor værdi for os. I tillid til hinanden er der frihed til at være en autentisk voksen, der tager initiativ, ser muligheder og lader sig begejstre i det pædagogiske arbejde og i udviklingen af et samlet børnehus.

Vi prioriterer fællesskabet. I Stribonitten indgår vi et forpligtende fællesskab med hinanden, hvor forældrene engagerer sig i børnenes dagligdag. Alle voksne bakker op omkring legepladsdage, forældremøder, temaaftener, bestyrelses- og udvalgsarbejde samt fællesarrangementer – fordi engagement styrker fællesskabsfølelsen og relationer på tværs af familier, som er til glæde for børnene.

Stribonitten er et børnehus, hvor hver dag skal være fuld af sjov, leg og læring.

Vi vil have en hverdag fyldt med glæde og sjov, hvor omsorg, nærvær og tryghed er fundamental. Alle børn skal føle sig afholdt og anerkendt for, at være lige præcis den de er og vi skaber optimale rammer for individuel og social læring og udvikling, for både børn og voksne.

Vi har et kernefokusområde på natur og udeliv

Børnesyn

Dét at være barn har værdi i sig selv.

Danske dagtilbud tager udgangspunkt i et børnesyn, hvor børn ikke alene skal forberedes på at blive voksne, men skal have et godt børneliv, hvor der er tid og ro til at være barn.

Børn opfattes som kompetente og som aktive medskabere af egen læring og udvikling inden for rammer, som det pædagogiske personale er ansvarlige for.

Børn skal opleve at have en demokratisk stemme, og deres bidrag er vigtige elementer i det pædagogiske arbejde.

De skal udfordres, støttes og udvikle sig i gennem bl.a. legen og børneinitierede aktiviteter og i det enkelte barns eget tempo.

Vi følger børnenes spor og understøtter nærmeste udviklingszone.

I garderoben guider og opmuntrer vi det enkelte barn i selv at kunne tage tøj af og på.

Vi støtter og hjælper, hvor der er behov for det, så barnet får en succesoplevelse ved at opleve at kunne selv.

Refleksion: Vi oplever, at børnene bliver glade og vokser ved at kunne selv.

Vi oplever også at børn, som kan selv og hjælper andre børn, som har brug for det.

To drenge fra hver deres spisegruppe har leget sammen om formiddagen. Da de skal spise, spørger de den voksne, om ikke de må spise sammen – hvilket de selvfølgelig gerne må.

Refleksion: Den voksne styrker relationen på tværs af spisegrupperne og styrker børnenes demokratiske stemme ved at lytte til dem og give dem medbestemmelse.

Børneperspektiv og dannelse

Børn skal høres og tages alvorligt. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformningen af dagligdagen og aktiviteterne. Med dannelse menes en dybere form for læring, hvor barnet forankrer værdier og viden i egen personlighed, så det kan orientere sig i verden som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske. Personalet er ansvarlige for at invitere børn til at være aktivt deltagende i demokratiske sammenhænge i trygge pædagogiske læringsmiljøer, hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Børnene er med til at bestemme, hvad der skal leges, eller hvor vi skal hen på tur.

Vi hører børnegruppen om, hvad de godt kunne tænke sig i dag.

Det er ikke altid, at de kan blive enige. Vi finder ud af, hvad der er mest stemning for og vælger det. Næste gang er det nogle andre, der får lov til at bestemme.

Refleksion: Vi oplever børn, som føler sig set og hørt og er med i en demokratisk proces om, hvad der skal ske.

Vi oplever, at børnene føler ejerskab for deres hverdag og bliver glade, når de må være med til at bestemme selv.

En gruppe børn er på tur og har bestemt sig for at gå til dyrene. På vejen opdager de en stor vandpyt og synes, den er spændende. De leger der så længe, at vi ikke kan nå at gå til dyrene.

Refleksion: At beslutninger sagtens kan laves om, hvis børnegruppen oplever, at noget er mere spændende.

De får indflydelse på udformning af indholdet i deres hverdag. Dette styrker deres forståelse af demokratiske proces.

Leg

Leg har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen fremmer bl.a. børns fantasi, fordybelse og nysgerrighed. Det pædagogiske personale skal sikre, at der er anerkendelse, rum og tid til legen. Nogle gange skal det pædagogiske personale støtte, guide og rammesætte legen for, at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for hele børnegruppen.

Børnene leger "Alle mine kyllinger". Der er hønemor, kyllinger og en ræv.

Legen udvikler sig til, at der ikke er nogen børn, som vil være kyllinger, da de ikke vil fanges.

De voksne må så være kyllingerne.

Refleksion: Børnene har fået lov til at bestemme, hvilken rolle de gerne ville have i legen. De voksne tilpasser legen, så den kan fortsætte.

En voksen sidder i sandkassen og leger bagerbutik med nogle børn. Et mindre barn kommer og vil ødelægge kagerne, hvilket de store synes er træls. Den voksne siger, at vi først skal bage mange kager og pynte dem, før de må købes (ødelægges).

Det mindre barn finder ind i legen og er med, uden de store synes, det bliver træls.

Refleksion: Børnene bliver set og den voksne hjælper med at rammesætte legen, så alle kan deltage, uden nogen synes, det bliver træls. Der bliver taget højde for nærmeste udviklingszone, og alle kan være med på deres niveau.

Læring

Børns læring i dagtilbud skal forstås bredt, hvilket afspejles i de seks læreplanstemaer.

Arbejdet med læring i dagtilbud handler om at understøtte

børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling. Det indebærer bl.a. at stimulere børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik, hvilket sker gennem fx leg, relationer og udforskning.

Læring understøttes, når man følger børnenes undren, nysgerrighed og spontane interesse. Børns læring finder sted i både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter, leg og rutinesituationer, og et stærkt pædagogisk læringsmiljø har derfor fokus på kvaliteten i alle typer af situationer gennem hele dagen.

I vuggestuen tager vi fedtfarver frem og tegner. De børn, der ønsker at være med, kommer op og deltager i aktiviteten. Mens der bliver tegnet, er de voksnes opmærksomhed i snakken med børnene om de forskellige farver samt det at tegne med fedtfarver.

Refleksion.

Børnene lærer om de forskellige farver, og hvad en fedtfarve kan bruges til. At den tegner på papiret, på huden, bordet, og at den ikke skal i munden.

De øver sig på at deles om ting og at vente på tur.

I børnehaven laver vi mad over bål. Børnene er med til at samle brænde, tænde op og lave mad. De er på skift med til at skrælle, skære og ælte, alt efter menuen. De dækker bord og rydder op efter sig.

Refleksion:

Børnene er med i alle dele af processen. De lærer om dagligdagen, om at håndtere køkkenredskaber, om hvad der er i maden og om at hjælpes ad.

Børnefællesskaber

Børn leger, lærer og dannes i børnefællesskaber, og deres relationer til hinanden er afgørende. Det pædagogiske personale skaber rammerne for, at alle børn med deres forskellige forudsætninger deltager og oplever sig som en del af børnefællesskaberne. Dagtilbuddet skal skabe rum for, at børn kan etablere venskaber og fællesskaber på tværs af alder, køn og kultur.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så der er en balance mellem initiativer fra det enkelte barn og hensyn til fællesskabet. Forældre har et medansvar for at skabe et velfungerende børnefællesskab.

En pige har sin første uge i børnehaven. Da alle børn skal på legepladsen, vælger pædagogerne, at den nye pige må blive inde sammen med 5 jævnaldrende piger. Her leger de forskellige lege, som både er børneinitieret og voksinitieret samt guidet af den voksne.

Refleksion.

Det er et overskueligt læringsmiljø for den nye pige. Samtidig er det et lille trygt fællesskab, der får mulighed for at udvikle sig, og hvor gode og nye relationer opstår.

Vi er på cykeltur med 4 børn. Denne dag har de selv været med til at bestemme, at vi skal samle blade.

Under hele turen snakker vi om det, vi ser og oplever.

De er sammen om opgaven med at samle blade, der skal bruges til en aktivitet.

Refleksion.

De oplever fællesskabet på cykelturen i ladcyklen, hvor fælles oplevelser deles og vendes. Børnene oplever glæden i et fællesskab og forståelse af, hvad et fællesskab er for en størrelse.

Det pædagogiske læringsmiljø

Et stærkt pædagogisk læringsmiljø rummer alle elementerne i det fælles pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. I et pædagogisk læringsmiljø arbejder personalet bevidst med, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes.

Tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø skal ske ud fra hensyn til børnenes perspektiver og deres forskellige forudsætninger samt børnefællesskabet og børnegruppens sammensætning.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen. Det betyder, at det pædagogiske personale arbejder bevidst med både leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner, så børnenes trivsel og læring er i fokus i alle situationer.

At komme på legepladsen:

I garderoben i vuggestuen får 3 børn tøj på sammen med en voksen. De andre børn venter på stuen (lejer), til det bliver deres tur. De forsøger selv at tage tøj på og får den nødvendige hjælp af en voksen. Indimellem hjælper de hinanden. Når de er i tøjet, går de ud på legepladsen, hvor der er en voksen.

Refleksion.

Det er valgt, at der kun skal få børn med i garderoben. Alle voksne har en opgave her.

Nogen er ved børnene på stuen, der 'venter' på tur. En voksen er ved børnene i garderoben, og der er voksne på legepladsen.

Vi har organiseret det sådan for at give den størst mulige ro til selv at kunne hjælpe til med påklædning.

Samtidig er organiseringen med 3 stationer med til at give ro og flow i læringsmiljøerne.

Frokosten i børnehaven.

Vi går ind i mindre grupper fra legepladsen. De første børn, der kommer ind, hjælper med at dække bord. Inden spisning har vi en samling, hvor vi fx læser en bog. Vi spiser i 2 grupper på ca. 18 børn. Børnene smører selv deres mad eller øser maden op selv. Vi tilstræber, at vi har det rimeligt roligt omkring bordet, så der er plads til at snakke med og lytte til hinanden. Når vi har spist, rydder børnene selv op efter sig.

Refleksion

Vi har organiseret det sådan, at der er gjort plads til det brede læringssyn, børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling.

Samarbejdet med forældrene om børns læring

Dagtilbud og forældre skal samarbejde om barnets brede læring og om barnets og børnegruppens trivsel og relationer. Forældresamarbejdet består af en løbende dialog om, hvordan personale og forældre i fællesskab bedst understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det kan også involvere, at personalet informerer forældrene om det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet, og at det pædagogiske personale ind i mellem vejleder forældrene og understøtter barnets læring i familien. Samarbejdet skal være baseret på tillid, tilpasses den enkelte families behov og have fokus på at få talt om de gensidige forventninger til hinanden.

Der var en stor gruppe børn i børnehaven, som brugte ble.

Personalet brugte meget tid på at skifte børn.

Der blev sat fokus på en lille gruppe børn ad gangen, og i samarbejde med forældrene blev man enige om at sætte ind på at komme af med bleen.

De børn og forældre, som var involveret, aftalte med personalet at arbejde intensivt med at komme af med bleen. Efter nogen tid havde stort set alle børn smidt bleen.

Refleksion: Børnene, som kom af med bleen, følte en frihed ved selv at kunne gå på toilettet, da de lærte selv at mærke efter. Hvis man taler med forældrene om emnet og får et samarbejde i gang, rykker det noget. Man kunne benytte samme "model" i forhold til, hvis børnene skulle af med sutten eller øve sprog mm.

Vi afholder sociale arrangementer i Stribonitten. Det kan være arbejdsdage, sommerfest eller luciadag mm.

Ved disse arrangementer mødes børn og forældre på tværs af børnehave og vuggestue.

Forældrene mødes omkring et fælles 3. Dette gør, at det bliver nemmere at komme i kontakt med hinanden børn, voksne og personale imellem.

Refleksion: Vi oplever et større fællesskab, og at man får ejerskab af institutionen. Større samhørighed mellem hjem og institution. Dette gør det nemmere for forældre at kontakte hinanden og øger samarbejdet med institutionen.

Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det understøtter læring, udvikling, trivsel og dannelse hos børn i udsatte positioner. Med børn i udsatte positioner menes der bl.a. børn med svag socioøkonomisk baggrund og med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, men udsathed er et dynamisk fænomen, og alle børn kan opleve at stå uden for børnefællesskabet

i løbet af deres tid i dagtilbud. Børn i udsatte positioner har i særlig grad brug for at blive mødt med positive forventninger og opleve, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. De skal udfordres og opleve mestring i voksen- og børneinitierede lege og aktiviteter. Kvaliteten af samspillet mellem barnet og det pædagogiske personale og den generelle kvalitet i dagtilbuddet har særlig stor betydning for børn i udsatte positioner.

Et barn i børnehaven har svært ved at skulle rumme mange børn og indtryk ad gangen. Han får svært ved at sidde stille i længere tid. Derfor får han ved frokost, hvor de andre børn skal vente på, at alle færdige med at spise, lov til at gå før de andre. Han kan f.eks. gå i garderoben og begynde at tage tøj på eller sætte sig et stille sted med en bog.

Refleksion: Vi oplever, at det giver en ro på drengen men også på resten af gruppen. Hos de andre børn opleves en accept og forståelse af, at der gælder andre regler for ham.

En pige har svært ved at indgå i fællesskab med de andre jævnaldrende børn. Hun søger tryghed og bekræftelse hos de voksne.

Pigen integreres i en lille børnegruppe sammen med en voksen, hun er tryk ved.

Den voksne støtter, guider og hjælper pigen ind i fællesskabet gennem lege og aktiviteter.

Pigen er super god til at tegne, hvilket de ofte gør for at bringe hendes styrker i spil, og så de andre børn får øje på, hvad hun er god til.

Over tid trækker den voksne sig mere og mere.

Refleksion: Vi ser, at ved at pigen indgår i mindre grupper med en voksen, hun kender, åbner hun mere op og bliver mere tryk. Hun får lyst og nysgerrighed til at udfordre sig selv mere. De andre i gruppen synes hun bliver interessant at være sammen med og begynder selv at opsøge hende.

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Vi har lavet et samarbejde vores nabo Forsamlingshuset. Vi kan én gang om ugen bruge deres lokaler med en gruppe børn. De må så bruge vores legeplads når de har behov udenfor vores åbningstid.

Refleksion.

Det giver vores børn og voksne et rigtig godt tilbud hvor vi kan have fokus på bevægelse. Samtidig er det med til at brande Stribonitten som en del af lokalsamfundet.

Hvert år ved juletid går vi i kirke med alle børn. Præsten fortæller historien omkring Jesus fødsel, og vi synger julesange som vi har øvet i Stribonitten optil.

Refleksion.

Vi stedfæster kirken som en del af børnenes lokalsamfund.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Fire børn leger på bakken. De triller ned, løber rundt og én gemmer sig i busken. Da han er ved at blive fundet, løber han hen til en cykel. De andre tager også hver sin cykel, og fangelegen fortsætter rundt på legepladsen.

Refleksion:

Både børnehavens og vuggestuens legeplads er indrettet i forskellige niveauer, som gør dem fysisk udfordrende og varieret. Cyklerne er ikke låst inde, så børnene har adgang til cyklerne hele dagen, og uden en voksen skal låse dem ud først. Det samme gælder andre legeredskaber til ude leg, der heller ikke er låst inde. Legepladsen er indrettet med forskellige legemiljøer og små og store rum.

To børn leger. De vil gerne have et tæppe til en hule under et bord. Den voksne ruller bordene til side, finder et tæppe og hjælper børnene med at få lavet hulen.

To andre børn bygger Lego-bane på resten af gulvet.

Da det er tid til at spise, ryddes tæpperne væk, og bordene rulles igen midt på gulvet.

Refleksion:

Vi har hjul under vores borde, så vi hurtigt og nemt kan indrette rummene efter børnenes fantasi. Vi forsøger at indrette rummene, så børnene kan overskue, hvor tingene er, og selv kan få fat i dem.

Sammenhænge til børnehaveklassen

Vi har i overgangsarbejdet en særligt optaget opmærksomhed og handling på at:

- Barnets stemme skal bringes i spil ved overgangen til det nye
- Barnet føler sig tryk i overgangen
- Barnet inddrages, støttes og oplever at være parat og kunne begå sig i skolen
- Barnet oplever, nærværende voksne, der lytter til og taler med barnet og sikrer barnets deltagelse i fællesskabet
- Barnet genkender SFO personalet og henvender sig til dem.
- Barnet kender de nye fysiske rammer. De ved fx hvor garderoberum, SFO, legeplads, toilettet er.
- Barnet smiler, viser glæde og forventninger. Børnene tager nogle initiativer.
- Barnet er nysgerrige, og de er klar til at erobre verden.
- Barnet vil igennem leg og aktiviteter i børnehaven stifte bekendtskab til skrivegreb, bogstaver og børneskrivning.
- Barnet skal i relation med betydningsfulde voksne i børnehaven træne evnen til fælles opmærksomhed.

Den gode overgang indebærer for os fagfolk at:

- De professionelle kender hinandens pædagogiske praksis
- De professionelle i børnehaver og skoler arbejder på systematiske måder, som giver barnet en oplevelse af genkendelighed
- Læring og læringsmiljøer tilrettelægges, så de både tilgodeser og udfordrer det enkelte barn
- Arbejdet organiseres, så forældrene føler sig inddraget og får mulighed for at deltage
- Børnehaven kan forinden skolestart lave enkelte børneinterview for at høre børnenes forventninger til overgangen.
- I hjernen og hjertet noteres overgangsbeskrivelser til skolen.
- Skolen kan nogle måneder efter skolestart lave børneinterview med de samme børn og høre om, hvordan de oplevede overgangen fra børnehaven til skole

Overgangsarbejdes læringsmiljøer - 2 eksempler.

- Vi besøger SFOen jævnligt de sidste 2 måneder før børnene starter i førskole i marts.
- Vi besøger børnehaveklassen og snakker med en af lærerne.
- SFOens personale kommer og besøger børnene i Stribonitten.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Indikatorer:

- Personalet styrker aktivt børnenes selvhjulpethed i takt med, at børnene er klar til det – og guider de børn, som fortsat har brug for mere hjælp.
 - Eksempel: Børnene lærer at tage og spise maden selv.
 - Eksempel: Børnene tager selv tøj af og på.
 - Eksempel: Børnene vasker hænder
- Personalet er respektfulde og lyttende over for børnene og guider dem positivt.
 - Eksempel: Vi håndterer konflikter på en rolig og relevant måde.
 - Eksempel: Vi er lyttende og spørger ind til, hvad barnet har at fortælle, fx ved samling
- Personalet er støttende og tryghedsskabende, når børnene er urolige, vrede, bange eller sårede.
 - Eksempel: Vi støtter barnet, hvis fx afleveringen har været udfordrende.
 - Eksempel: Vi er forstående over for det enkelte barns perspektiv, f.eks. ved en konflikt i leg.
- Personalet er opmærksomme på børns nonverbale tegn og responderer hensigtsmæssigt.
 - Eksempel: Vi opdager de små tegn, fx når et barn skal på toilettet og hjælper det på vej.
 - Eksempel: Vi er opmærksomme, når barnet har brug for en pause.
- Personalet organiserer sig, så der er opmærksomhed på hele gruppen.
 - Eksempel: Personalet kommunikerer med hinanden for at sikre, at der ikke er dele af stuen, som ingen har overblik over, også når de arbejder med det enkelte barn eller en lille gruppe.
- Personalet gennemfører så vidt muligt gruppeaktiviteter i mindre grupper, henholdsvis aldersopdelt og på tværs af alder og køn. Hvis gruppeaktiviteter gennemføres i større grupper, skal børnene have mulighed at trække sig og lege selv.
 - Eksempel: Vi respekterer, at ikke alle børn kan/vil være med i en aktivitet og har øje for at hjælpe det enkelte barn videre i fx en ny leg/aktivitet.
- Personalet støtter det enkelte barn ud fra den nærmeste udviklingszone.

- Eksempel: Vi guider barnet i selv at kunne. fx selv gå på toilettet, selv tage tøj på eller spørge om man må være med i en leg.
- Personalet gør det muligt, at børn kan lege på tværs af alder, køn og stuer
 - Eksempel. Barnet må spise sammen med en ven på tværs af spisegrupper
 - Eksempel: Vuggestuebarnet må blive i børnehaven og lege færdig om morgenen.
 - Eksempel. I børnehaven er vi organiseret med stuer delt på tværs af aldersgrupper.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Indikatorer:

- Personalet fremhæver og italesætter de forskelle (og ligheder), der er i børnegruppen, på en måde, så mangfoldighed ses som en ressource.
 - Eksempel: Når vi spiser frokost, går snakken tit på oplevelser i de forskellige hjem. Vi gør meget ud af at skabe positiv stemning og forståelse for de forskellige traditioner og oplevelser, vi hører om.
- Personalet fremhæver børnenes positive sociale adfærd over for de andre børn i børnegruppen med henblik på, at børnene kan spejle sig i den positive adfærd.
 - Eksempel: Roser børn, som hjælper andre børn, eller samarbejder om fx at bygge et tårn.
- Personalet skal understøtte diversiteten i rollelegen, så børnene stifter bekendtskab med forskelligheder, kulturer og traditioner.
 - Eksempel: Vi er deltagende på forskellige niveauer i legen og er med til at understøtte diversiteten på en positiv måde.

- Personalet tilbyder læringsmiljøer, der fordrer, at børnene samarbejder og derigennem styrker børnefællesskabet.
 - Eksempel: Understøtter børnene i at bygge hule med hinanden.
 - Eksempel: Pizza-leg (Massage- og tillidsleg, hvor børnene laver "pizza" på ryggen af hinanden)
 - Eksempel: Vi retter opmærksomheden mod børnenes følelser og relationen mellem børnenes handlinger og andres reaktioner.
 - Eksempel: "Du gav ham farvekridtet – det gjorde ham glad". Eller "Se på hendes ansigt – nu er hun ked af det"
 - Personalet involverer aktivt børnene i at løse deres konflikter og problemer.
 - Eksempel: Vi hjælper børnene med at sætte ord på problemer og finde gode løsninger.
 - Personalet bruger TOPI fra hjernen og hjertet for at skematisere i hvilken trivselsudvikling, vi ser det enkelte barn
-

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Indikatorer:

- Personalet benytter et nuanceret sprog for at specificere helt præcist, hvad de taler om. Sproget er passende og samtidig udfordrende i forhold til børnenes alder og færdigheder.
 - Eksempel: Vi navngiver mange forskellige genstande og handlinger.
 - Eksempel: Vi anvender sproget korrekt, fx tog og ikke futtog samt bruger jeg og du.
- Personalet introducerer nye spændende temaer og emner for at skabe en bred vifte af nye ord.
 - Eksempel: "Se alle de frugter vi har her. Der er både æbler, bananer, kiwier og appelsiner"
 - Eksempel: Arbejde med brugen af synonymer.
 - Eksempel: Vi arbejder med dialogisk læsning og præsenterer børnene for bøger med billeder og ord, de måske ikke har set/hørt før.
- Personalet udvider børnenes forståelse af betydningen af de ord, som børnene bruger.
 - Eksempel: Barnet siger "mam mam", og den voksne responderer "Ja, du er sulten og vi skal have mad".
 - Eksempel: Vi varierer sproget og kobler nye ord til de ord, som barnet allerede kender.
- Personalet leger med sproget sammen med børnene.
 - Eksempel: Gennem rim og remser samt sange eller lyde.
- Der er mange personale-barn-samtaler. Samtalerne omhandler mange forskellige emner.
 - Eksempel: Om mandagen snakker vi ofte med børnene om, hvad de har lavet i weekenden.
 - Eksempel: Vi stiller mange åbne HV-spørgsmål (hvad, hvis, hvordan mv.) samt "fortæl mig om"
 - Eksempel: Vi lader børnene tale efter tur fx ved samling, så alle børn blive hørt.
- Læringsmiljøet skal tilrettelægges, så børnene understøttes i og stimuleres til selv at anvende sproget.
 - Eksempel: Opfordrer børnene til at fortælle om, oplevelser de har haft.
 - Eksempel: Vi hænger plakater op med billeder samt rim og remser, så børnene visuelt ser dem i løbet af dagen.
- Personalet er opmærksomme på kommunikationen mellem voksen/barn samt barn/barn.
 - Eksempel: Vi er opmærksomme på, at det sprog vi bruger, smitter af på børnene. Vi er gode rollemodeller og taler derfor pænt og ordentligt med hinanden.
 - Eksempel: Hvis børnene råber højt, beder vi dem indimellem om at dæmpe sig og snakke med små stemmer.
 - Eksempel: Vi hjælper børnene til at kommunikere med hinanden, fx ved at støtte dem i at spørge hinanden om lov til at være med eller lige låne skovlen.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Indikatorer:

- Personalet etablerer et læringsmiljø, der understøtter børnene i at udfordre og udvikle deres fysiske færdigheder (i forhold til nærmeste udviklingszone).
 - Eksempel: Iværksætte kraftbetonede lege (hoppe længere, løbe hurtigere, tempofyldte, samt udholdenhedslege).
 - Eksempel: Vores legeplads er indrettet i forskelligt terræn med klatretæer, samt legeredskaber der fordrer bevægelse og fysisk aktivitet fx klatretårn, gynger, ruchebane og forskellige cykler.
 - Eksempel: Vi igangsætter lege på legeområder bestående af hhv. græs, sand, fliser, sten mv.
 - Eksempel: Vi organiserer løb i forskelligt terræn.
 - Eksempel: Vi har adgang til forsamlingshuset, som børnehavebørnene er i på skift, en gang om ugen. Alt leg og aktivitet er baseret på at stimulere krop og sanser.
- Personalet gør dagligt brug af materialer og aktiviteter, som stimulerer både grov- og finmotoriske færdigheder.
 - Eksempel: Kravlebaner, puderum, gåture, balancegang, klatre op og hoppe ned, boldspil.
- Personalet tager initiativ til, grov- og finmotoriske aktiviteter, der stimulerer sanseapparatet.
 - Eksempel: Vi opstiller motoriske baner med variationer (op/ned, over/under, blødt/hårdt underlag)
 - Eksempel: Vi sætter musik på, som børnene kan danse til.
 - Eksempel: Boldaktiviteter – kaste og gribe, sparke (med bolde af forskellige størrelser).
 - Eksempel: Vi arrangerer kreative miljøer, hvor der er mulighed for at klippe, klistre, folde.
 - Eksempel: Vi arrangerer madlavnings- og bageaktiviteter.
 - Eksempel: vi arrangerer lege, hvor der fx indgår labyrintsans og følesans.
 - Eksempel: Arrangerer stille sanseaktiviteter med kroppen i ro.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Indikatorer:

- Personalet viser interesse og respekt for naturen og tager initiativ til aktiviteter, hvor børnene kan erfare og undersøge forskellige naturtyper og naturfænomener.
 - Eksempel: Vi udforsker dyrs levevis, vejrfænomener, planter og årets gang på legeplads, skov, strand mv.
 - Eksempel: Vi dyrker bønner og karse, som børnene kan observere og hjælpe med at passe og til sidst får med hjem.
 - Eksempel: Vi maler, sammenligner eller sorterer natur/ science-materialer.
- Vi har vores ude og naturtilbud, som børnehavebørnene er i på skift en uge af gangen.
 - Eksempel: Vi laver mad på bål.
 - Eksempel: Alt leg og aktivitet er mere eller mindre udenfor.
 - Eksempel: Vi bruger naturens materialer til at lege med.
- Personalet bruger matematiske ord og koncepter i hverdagens aktiviteter og rutiner.
 - Eksempel: Vi taler om former på klodser, tegninger, tallerkener, trafikskilte mv.
 - Eksempel: Vi taler om hvor mange børn, der er kommet og hvor mange, der mangler.
 - Eksempel: Vi bruger forholdsord til at beskrive tings placering i forhold til hinanden.
 - Eksempel: Vi anvender sammenligningsord som større, mindre, højere, kortere til at anskueliggøre ligheder og forskelle.
- Personalet tilbyder læringsmiljøer og materialer, der muliggør erfaringer og eksperimenter med naturens kredsløb og med at genbruge, genanvende og reducere forbrug.
 - Eksempel: Konstruerer skulpturer, kollager af natur- og genbrugsmaterialer.
 - Eksempel: Vi gør børnene opmærksomme på at spare på vandet, fx ved toiletbesøg
 - Eksempel: Vi sætter insektfælder op og kigger på det, vi har fanget.

- Eksempel: Vi kigger i elektronisk mikroskop.
- Eksempel: Vi har terrarier, hvor vi indfanger forskellige insekter, snakker om dem og ser hvordan, de lever.
- Personalet relaterer matematiske materialer/aktiviteter til aktuelle interessante emner.
 - Eksempel: Vi tæller mængder, måler, designer forme og mønstre, spiller spil, leger regellege og inddrager forklaringer og argumenter fra børnene.
 - Eksempel: Vi inddrager puttekasser, billedlotteri, puslespil, klodser, tommestokke, vægte, målebægre, termometre, terninger m.v.
 - Eksempel: Vi viser børnene, hvordan man kan sortere muslingskaller efter farve, arrangere gran-kogler fra de største til de mindste mv.
 - Eksempel: Vi spørger fx barnet: "Hvordan vidste du, at du havde hentet nok farver til alle?"
- Personalet hjælper børnene med at stille spørgsmål og med at tilegne sig erfaringer og viden om natu-ren og dens lovmæssigheder.
 - Eksempel: Der udføres forskellige aktiviteter med sand og vand: "Hvordan føles det? Hvad sker der, hvis vi blander sand og vand? Kan vi konstruere en kanal, der kan fragte vand? Hvordan byg-ger vi det højeste sandslot?"
 - Eksempel: Vi snakker om koldt og varmt, vådt og tørt
 - Eksempel: "Hvorfor tror du, det regner?"

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hver-dagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige for-mer for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle ople-velser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Indikatorer:

- Læringsmiljøet tilbyder materialer eller aktiviteter, som relaterer sig til emner, som børnene finder interessante eller aktuelle.
 - Eksempel: Tegninger af dyr efter en tur i dyrehaven eller collage med ting i efterårsfarver.
- Læringsmiljøet tilbyder elektroniske medier, som opmuntrer til kreativitet eller aktive bevægelser.
 - Eksempel: Kreative tegne- eller maleprogrammer på en tablet eller deltagelse i danse- eller motionsvideoer.
- Læringsmiljøet understøtter og udvikler børnenes nysgerrighed og fantasi gennem kreativ udfoldelse med en række forskellige materialer og aktiviteter.
 - Eksempel: Håndaftryk, billeder og tegninger, konstruktioner mv.
- Læringsmiljøet bærer præg af en kulturel bevidsthed, der kommer til udtryk gennem en række forskellige aktiviteter.
 - Eksempel: Forskellige former for musik, fejring af forskellige helligdage og skikke.
 - Eksempel: Vi fortæller eventyr og sagn.
 - Eksempel: Vi skriver børnenes egne historier ned, som de får læst højt og efterfølgende får med hjem.

